

Vlaams Parlement
Commissie Wonen en Onroerend Erfgoed
Donderdag 17 november 2022

Bespreking uitgavenbegroting 2023 + programmadecreet +
BBT's Wonen en Onroerend Erfgoed

Vooraf aan het kabinet bezorgde technische vragen van de
commissieleden

Vragen van de N-VA-fractie:

BO BBT 2023 WONEN

- P10 – mbt de strafrechterlijke procedure woonkwaliteit: Hoe vaak trad het parket in 2022 niet op voor zaken waar vanaf 2023 wel een bestuurlijke tegen kan opgetreden worden? Hoeveel dossiers verwacht u, al is het maar bij benadering, in 2023? Kan de minister een overzicht geven van het aantal keren dat het openbaar ministerie woningkwaliteitdossiers die haar ter kennis heeft gebracht geseponneerd? Graag een overzicht voor de jaren 2018 tot en met 2021.
- P14 – mbt de kredieten voor het Fonds voor wooninspectie – ‘Ontvangsten en uitgaven worden geraamd op basis van een inschatting van de nieuw op te starten dossiers’ – Graag duiding bij die inschatting en het aantal verwachte dossiers.
- P16 – 8 tijdelijke VTE ikv Verbouwpremie- en lening - De interesse blijkt massaal en er is sprake van lange behandelingstermijnen. Wat ziet men als tijdelijk en wanneer verwacht men een afname? Zal dit gecontinueerd worden indien nodig?
- P22 - Kan de minister een overzicht geven van het aantal aangevraagde én toegekende huurwaarborgleningen. Graag een overzicht voor de jaren 2019 tot en met 2022.
- P25 – VWF : in 2023 is er een financieringstoelage voor de eerste keer negatief: VWF zal meer rente-ontvangsten genereren dan rentekosten omwille van de renteloze financiering bij het Vlaams Gewest. Wat zijn de verwachtingen voor de komende jaren?
- P32 – VWF nam de portefeuille aanvullende woonleningen over van de provincie OVL. Graag toelichting en wat is situatie voor andere provincies?
- P11: mbt verduurzaming van bestaande woningen kunnen organiseren. ‘In dit kader volg ik ook de proefprojecten inzake veranderingsgericht bouwen van dichtbij op.’ – Graag een overzicht van en toelichting bij deze projecten, looptijd, enz.
- P13 – mbt het kader waarbij sociale verhuurders hun woningen die leegstaan tijdelijk in verhuur kan gegeven worden –Hoeveel sociale verhuurders hebben hun woningen die leegstonden in afwachting van sloop of renovatie tijdelijk verhuurd om leegstand te vermijden? Over hoeveel woningen ging het hier? Hoe lang werden deze woningen gemiddeld verhuurd? Hoeveel sociale verhuurders hebben dit draaiboek tot nu toe geraadpleegd? Hoe werd het verspreid en gepromoot?
- P54 – mbt het Rollend Grondfonds - Graag een overzicht van verrichtingen van het Rollend Grondfonds in 2022 + wat zijn verwachtingen voor 2023? Mbt het verstrekken grondverwerving: wat zijn de resultaten in 2022 en wat zijn de verwachtingen voor 2023?
- P56 - Er wordt een stijging verwacht van de GSC (P56) : graag toelichting.

Vragen van de Vlaams Belangfractie:

- In 2020 bleek uit onderzoek van het Steunpunt Wonen dat er ongeveer 2500 bijkomende noodwoningen nodig zijn. De projectoproep voor noodwoningen is daarom sinds 2020 in het leven geroepen. In 2020 en 2021 samen zijn er 409 noodwoningen gerealiseerd. Kan u aangeven hoeveel bijkomende noodwoningen er in 2022 gerealiseerd zullen zijn? U geeft aan dat er een budget van 8 miljoen euro voorzien wordt voor de oproep van 2023? Hoeveel bijkomende noodwoningen hoopt de minister hierbij te kunnen realiseren? Hoe hebt u dit budget bepaald? Wordt daar bijvoorbeeld rekening gehouden met de stijgende prijzen van de bouwmaterialen?
- Hebt u al zicht op het percentage van verhuurders bij de aanvragen op Mijn verbouwpremie en Mijn verbouwlening? Stemt dit percentage overeen met de resultaten dat u verwachtte? Zullen de voorwaarden aangepast worden, mochten de resultaten tegenvallen, om zo de renovatie van het privaat huurpatrimonium verder en meer aan te moedigen?
- Is er bij het inschrijven in de begroting van Mijn verbouwpremie en Mijn verbouwlening rekening gehouden met de stijgende kosten van de bouwmaterialen? Wordt er hiervoor voldoende marge ingebouwd?
- Wat verwacht de minister van de opname van de FS3-leningsmachtigen in 2023? Zal het budget opgenomen worden? Hoeveel bijkomende sociale woningen zullen er gerealiseerd worden? Hebt u een doel voor ogen? Geeft u zelf de voorkeur aan het bouwen van sociale woningen of het renoveren van het bestaande patrimonium met deze FS3-leningsmachtigen?
- Momenteel wordt de huurpremie pas toegekend na 4 jaar onafgebroken ingeschreven te zijn voor een sociale woning. Wat zou de budgettaire impact zijn, mocht u dit verruimen naar 3 jaar, 2 jaar, 1 jaar of direct bij inschrijving? Hebt u van Steunpunt Wonen reeds voorlopige resultaten ontvangen over de non-take up? Hebt u als minister enig zicht op wie er op basis van nationaliteit geniet van de huurpremies en huursubsidies, meer bepaald de verhouding Belgen, EU-burgers en niet-EU burgers? En bij de non-take up? Zijn dat dezelfde verhoudingen?
- Wat betreft de bijzondere sociale leningen, zoals de Vlaamse woonlening en de renteloze huurwaarborglening, kan u daar de aantallen en procentuele verhoudingen weergeven op basis van nationaliteit (Belgen, EU en niet-EU)? Zijn er plannen om de voorwaarden voor de bijzondere sociale leningen te verruimen of eerder te beperken in de nabije toekomst? Kan u aangeven hoeveel erkende kredietmaatschappijen (EKM's) hun leningenportefeuille voorlopig zouden laten overnemen door het Vlaams Woningfonds?
- Betreffende de aangescherpte vermogenstoets wordt in de BBT wordt gesteld dat in 2023 hiervan de verdere uitvoeringsmodaliteiten zullen uitgewerkt worden. Betekent dit dat het pas in 2024 zal ingevoerd worden? Wordt voor de controle reeds extra budget voorzien in 2023 of niet?
- Vanaf januari 2023 worden een aantal nieuwe of verstrengde huurdersverplichtingen ingevoerd, zoals de inschrijving bij de VDAB en de verstrengde taalkennisvereiste naar A2. Wordt er extra budget voorzien voor de VMSW en de afdeling Toezicht van Wonen-Vlaanderen om deze huurdersverplichtingen te implementeren en op te volgen? Vooral de controle op de taalkennisvereiste zal extra inspanningen vragen, dat hebben we geleerd uit het nabije verleden. U zou deze controle in de toekomst laten uitvoeren tijdens de Globo's. Wat de inning van de boetes betreft, welke maatregelen

hebt u genomen om deze in de toekomst beter en efficiënter te laten verlopen?

Hoeveel boetes zijn er in 2022 uitgeschreven en hoeveel zijn er daadwerkelijk geïnd?

- Blijft het bestaande budget voor het onderzoek naar buitenlandse eigendommen van sociale huurders behouden?
- Onlangs kondigde de minister een verstrenging aan van de onderbezettingsregels in sociale woningen. Uit voorgaande antwoorden op schriftelijke vragen bleek dat de gemiddelde leeftijd van huurders in een onderbezette woning 67 jaar was in 2020. De nieuwe maatregelen zouden dus vooral senioren treffen. Kan de minister weergeven welke budgettaire impact een vrijstelling van 65-plussers voor de onderbezettingsmaatregelen zou hebben? Wat is de verhouding 65-plussers tegenover huurders jonger dan 65 in onderbezette sociale woningen?

Vragen van de Groenfractie:

- Hoeveel middelen werden voorzien in 2021 en 2022 voor het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen? Hoeveel daarvan werden jaarlijks effectief besteed? Hoeveel OCMW's maakten hier gebruik van in 2021 en 2022? Hoe verhouden de middelen voorzien in 2021 en 2022 voor het Fonds zich tegenover de middelen voorzien in 2023?
- De minister bereid in 2023 de implementatie van het erkenningsstelsel voor woningcontroleurs voor. Hoeveel woningcontroleurs waren actief in 2021 en 2022 in Vlaanderen? Hoeveel woningcontroleurs wil de minister graag actief zien in 2023 en 2024?
- De huurwaarborglening wordt geëvalueerd door Steunpunt Wonen. Hoeveel middelen werden in 2021 en 2022 voorzien voor de huurwaarborglening? Hoeveel van die middelen werden effectief toegekend in het kader van de huurwaarborglening? Hoeveel middelen werden overgedragen?
- De minister voorziet een nieuwe open oproep noodwoningen. Lokale besturen kunnen investeringssubsidies aanvragen waarmee ze d.m.v. cofinanciering het aanbod noodwoningen kunnen vergroten. Hoeveel lokale besturen maakten hier gebruik van bij de vorige oproep? Voor deze nieuwe projectoproep wordt een budget van 8 miljoen euro voorzien. Hoeveel noodwoningen wil de minister hiermee verwezenlijkt zien?
- De minister vermeldt dat het actieplan antidiscriminatiebeleid op de private huurmarkt verder wordt opgevolgd en dat lokale besturen sinds 1 januari 2021 verplicht zijn een lokaal meldpunt te hebben. Hoeveel lokale besturen hebben dergelijk lokaal meldpunt vandaag? Wat betekent 'verdere opvolging' concreet? Welke opvolging wordt voorzien?
- Hoeveel middelen, voorzien voor sociale woningbouw door sociale huisvestingsmaatschappijen, werden effectief overgedragen aan private initiatiefnemers in 2022? Hoe verhouden deze overgedragen middelen zich tegenover de middelen die voorzien worden voor sociale woningbouw door sociale huisvestingsmaatschappijen in 2023?

Vragen van de Vooruitfractie:

A. Wonen

In de commissiezitting van 10 november zei u dat de onderbenutting van reeds overgedragen FS3 budget uit 2021 (totaal overgedragen budget: 1,1 miljard euro), zal worden omgezet in rentesubsidies. In de BBT heeft u daartoe slechts 21,3 miljoen euro vrijgemaakt, dit terwijl u dit jaar afstevent op een besteding van amper 600 à 700 miljoen euro en dus veel meer onderbenutting dan die 21,3 miljoen.

U zei in diezelfde commissie dat het FS3-budget enkel en alleen zal worden ingezet voor de bouw van sociale woningen, maar spreekt uzelf vervolgens tegen door te stellen dat 8,5 miljoen euro (van de 21,3 miljoen), wordt voorzien voor rentesubsidies voor de bouw van geconventioneerde huurwoningen.

Tot slot gaf u qua toewijzing van geconventioneerde huurwoningen nog mee dat Wonen Vlaanderen attesten zal afleveren aan ieder die in aanmerking wil komen voor zo'n woning. Als een huurder zo'n attest in bezit heeft, weet de private speler dat de huurder in aanmerking komt. Hetzelfde geldt voor de woonmaatschappij.

Vragen:

- 1) Hoe komt u aan het bedrag van 21,3 miljoen euro voor rentesubsidies? Bent u het ermee eens dat het eerder zal gaan om 400 tot 500 miljoen euro onderbenutting (van het overgedragen budget uit 2021)?
- 2) Zal een deel van het FS3-budget gebruikt worden voor de bouw van geconventioneerde/bescheiden huurwoningen? Ja of neen?
- 3) Vandaag kunnen SHM's enkel bescheiden woningen bouwen met marktconforme leningen. Die bouw zal nu dus worden aangemoedigd met rentesubsidies uit FS3-budget ter waarde van een -1%-lening. Had u niet beloofd dat budget FS3 enkel zou gebruikt worden voor de bouw van sociale woningen?
- 4) Hoe wordt bepaald welke van de kandidaat-huurders, beschikkend over een attest, die zich aanbieden voor een geconventioneerde huurwoning, deze woning mag huren? Op welke basis gaat u die keuze maken? Komt er een wachtlijst én toewijzingssysteem voor geconventioneerde huurwoningen? Zo neen, hoe ziet u dit dan wel?

Heeft u zicht op het aantal verhuurders dat gebruik maakt van de MijnVerbouwlening? We mogen immers aannemen dat dit aantal zal stijgen indien de verhuurders afgeschrikt zijn door de indexatiestop. Zou ook positief zijn, want dan krijgt huurder in ruil huurkorting + betere energiezuinigheid

B. Onroerend erfgoed

1. ISE 1: PARTNERSCHAPPEN ROND ERFGOEDZORG'

QG0-1QGG2BB-WT – ONDERSTEUNEN VAN ONROERENDERFGOEDINITIATIEVEN

“We introduceren twee nieuwe subsidies met enkel een rechtsgrond in het decreet houdende de uitgavenbegroting 2023 (met een totale budgettaire impact van 325 keuro VAK en 125 keuro VEK):

- *Een éénmalige subsidie aan de gemeente Riemst voor het sensibiliseren van het ruime publiek over het historisch, huidig en toekomstig gebruik van de mergelgroeves aan de hand van een aantal mini-documentairefilms. Voor deze subsidie schrijven we 25 keuro VAK en VEK in;*
- *Een éénmalige subsidie voor de ontwikkeling van een hoogstamboomgaardenloket door het Regionaal landschap Haspengouw en Voeren. De uitvoeringstermijn bedraagt drie jaar met een aanvang begin 2023. Eind 2025 moet het loket volledig operationeel zijn. Jaarlijks is 200 keuro nodig, waarvan Onroerend Erfgoed de helft voor haar rekening neemt. De budgettaire impact voor Onroerend Erfgoed is dus 300 keuro VAK en 100 keuro VEK voor 2023. “*
- *Ging aan deze subsidie een open oproep vooraf? Zo ja, graag een overzicht van de kandidaatstellingen en het verloop van de toewijzingsprocedure. Zo neen, waarom niet? Hoe is de selectie van de projecten gebeurd? Op basis van welke parameters is het budget berekend?*
- *Herkomst budget:*

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van QG0-1QGG2AA-WT (+)	208	0	
Van QG0-1QGG2CA-WT (+)	113	121	
TOTAAL	321	121	

*Wat is de impact van het verschuiven van de middelen afkomstig van QG0-1QGG2AA-WT? Waarom niet volledig van QG0-1QGG2CA-WT?
Zie ook verder*

QG0-1QGG2BC-WT – ONDERSTEUNEN VAN DE WERKING VAN PRIORITAIRE ONROERENDERFGOEDPARTNERS

Herita:

“De werkingssubsidie aan Herita neemt toe tot 3.250 keuro, dit is inclusief de index voor 2023. De verhoging is nodig om Herita te laten doorgroeien tot National Trust voor Vlaanderen. Tegenover de subsidie in 2022 betekent dit een meeruitgave in VAK en VEK van 1.153 keuro. Deze toename compenseren we op de premiekredieten.”

- Hoe ziet de minister dit 'doorgroeien tot national trust' concreet?
- Hoe wordt de meeruitgave van 1.153 keuro verantwoord? Waarvoor zal dat budget worden aangewend?
- Hoe verhoudt deze werkingssubsidie zich tot de investeringssubsidie die aan Herita werd toegekend voor de restauratie van het 'Kasteel van Horst', 'Fort Napoleon' en 'Kasteel van Beauvoorde' (zie QG0-1QGG2CA-WT)

QG0-1QGG2BD-WT – STIMULEREN VAN INTERLOKALE SAMENWERKING, DEPOTWERKING EN ARCHEOLOGIEFONDSEN EN VAN PROJECTEN VOOR ONDERZOEK EN VOOR EDUCATIE EN PUBLIEKSWERKING

“In de regelgeving is tot nu toe geen indexering voorzien voor de subsidies op basis van samenwerkingsovereenkomsten. Met ingang van 2023 voorzien we de intrede van de gezondheidsindex voor deze subsidies. We indexeren alleen de looncomponent en niet de werkingsuitgaven. We passen de regelgeving hiervoor aan.”

- Waarom enkel indexatie looncomponent en niet de werkingsuitgaven?
- Is de aanpak hiermee verschillend van de subsidieverhoging voor Herita? Zo ja, wat is de verklaring?
- Is de aanpak hiermee verschillend van de indexering van de investeringssubsidie aan vzw Bedewaart naar de Graven aan de IJzer? Zo ja: verklaring?

2. ISE 'THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM ONROEREND ERFGOED'

QG0-1QGG2AA-WT – DE ZORG VOOR ONROEREND ERFGOED VOOR IEDEREEN VANZELFSPREKEND MAKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel QG0-1QGG2AA-WT dient voor de aanrekening van volgende uitgaven:

- Werkingsuitgaven specifiek voor Onroerend Erfgoed zoals depotkosten, advertentiekosten voor openbare onderzoeken, kosten voor externe communicatie, juridische kosten inzake beleidsdossiers, informatiedrukwerk ten behoeve van derden, kosten van infosessies voor derden, UNESCO-dossiers, netwerkmomenten voor derden, ...;
- ICT toepassingen voor externe gebruikers;
- Externe studies betreffende onroerend erfgoed.

De grootste kostendrijvers onder dit begrotingsartikel zijn de kosten voor toevalsvondsten en de ICT-kosten voor toepassingen voor externe gebruikers.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2022	3.101	2.760
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	- 214	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2023	2.887	2.760
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:**kredietevoluties:**

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar QG0-1QGG2BB-WT	208	0	
Naar QG0-1QGG2BA-WT	6		
TOTAAL	214	0	

- We compenseren 208 keuro VAK uit het begrotingsartikel QG0-1QGG2AA-WT naar het begrotingsartikel QG0-1QGG2BB-WT voor het invullen van de VAK-behoefte als gevolg van twee nieuwe subsidievoorstellen.
- Daarnaast compenseren we 6 keuro VAK uit het begrotingsartikel QG0-1QGG2AA-WT naar het begrotingsartikel QG0-1QGG2BA-WT om de verwachte extra beheerskosten van de erfgoedleningen op te vangen.

Er wordt 208 keuro (van de totale subsidie van 321 keuro) voor de mergelgrotten in Riemst en het hoogstamboomgaardenloket Haspengouw uit dit artikel.

Wat is daarvoor de verklaring? Wat is de concrete weerslag op de besteding van de werkmiddelen door AOE? Gaat ten koste van welke activiteiten?

3. ISE 'KWALITEIT VAN DE ONROERENDERFGOEDZORG'

QG0-1QGG2CB-WT – ONDERSTEUNEN VAN EEN KWALITEITSVOL ONROERENDERFGOEDBEHEER

“Er is een éénmalige toevoeging van 14.000 keuro VAK uit de algemene middelen voor het verder afbouwen van de wachtlijst voor premies voor restauratie van beschermd onroerend erfgoed. Hiervoor neemt ook het VEK toe met 14.000 keuro.”

- Graag meer inzicht op de evolutie van de wachtlijst voor premies in 2022:
  - Hoeveel dossiers stonden op de wachtlijst op 1 januari 2022?
  - Hoeveel dossiers staan er vandaag op de wachtlijst?
  - Hoeveel dossiers werden er behandeld?
  - Hoelang bedraagt de gemiddelde wachttijd voor een dossier? Hoe is de wachttijd geëvolueerd het laatste jaar?
- Wat is de beoogde impact op de wachtlijst van de toevoeging van 14.000 keuro VAK?